

- припинення субсидування операційних витрат державних шахт разом зі збільшенням фінансування на працевлаштування та соціальну підтримку працівників;
- виділення державних дотацій на технічне переоснащення шахт тільки в обсязі, що підтримує стандарти безпеки праці;
- корпоратизації державних вугільних підприємств і підвищення прозорості їх фінансової звітності.

Наступним кроком реформування галузі є лібералізація ринку вугілля, оскільки сьогодні формування цін на вугілля не базується на ринкових засадах, а слугує механізмом для компенсації витрат вугільних шахт. Такий підхід призводить до відсутності стимулів для підвищення ефективності життєздатних підприємств і невиправданої підтримки глибоко збиткових шахт. Доходи в галузі розподіляються неефективно, що заважає її розвитку і виходу на рентабельний рівень.

Література

1. Бондаренко Я.П. Особливості впровадження сучасних методів управління у вугільній галузі України // Матер. Міжнар. наук.-практичн. конф. «Проблеми і перспективи інноваційного розвитку економіки України». – Дніпропетровськ, 2007. – С. 62-63.
2. Звенячкина В.Ю. Влияние выбора амортизационной политики предприятия на себестоимость добычи угля // Наукові праці Донецького національного технічного університету. Серія: Економічна. Вип.65. – Донецьк: ДонНТУ, 2003. – С. 148-156.
3. Гавриленко В.А. Економічний аналіз діяльності промислових підприємств: Монографія. – Донецьк: ДВНЗ «ДонНТУ», 2009. – 383с.
4. Офіційний сайт Міністерства енергетики та вугільної промисловості України.

Фріауф Марія-Анастасія

Львівський національний університет імені Івана Франка

АНАЛІЗ ФАКТОРІВ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ФІНАНСОВОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Залучення достатніх обсягів іноземних інвестицій є важливим фактором успішного економічного розвитку країни, оскільки акумульовані за кордоном кошти не лише забезпечують країну-реципієнта необхідними фінансовими ресурсами, а й створюють сприятливе середовище для розвитку нових технологій та методів управління економічною системою, підвищують рівень ефективності використання ресурсів, стимулюють розвиток конкурентоспроможних галузей економіки країни, сприяють зростанню добробуту громадян.

Для забезпечення відповідного рівня притоку іноземних інвестицій необхідно створити сприятливий інвестиційний клімат, тобто ті умови, за яких інвестору буде економічно вигідно вкладати кошти в розвиток економіки певної країни.

Інвестиційне середовище країни характеризується двома групами показників:

- регуляторними, що відображають вплив на інвестиційну діяльність з боку держави (прозорість системи оподаткування, ліцензування, інституційна інфраструктура, швидкість започаткування бізнесу, доступ до кредитування);

- макроекономічними (показники, які характеризують розвиток країни в цілому – стан внутрішнього ринку, ресурсна забезпеченість, географічне розташування).

Серед факторів, що позитивно впливають на рівень інвестування в Україні, виокремлено:

- вигідне фізико-геостратегічне розташування та забезпеченість природними ресурсами;

- низький рівень конкуренції в країні та значний потенціал ринку споживання іноземної продукції та послуг;

- низька вартість трудових ресурсів з прийнятним рівнем кваліфікованості працівників.

До основних бар'єрів у процесі залучення іноземних інвестицій в економіку України зачисляють:

- негативний вплив світової економічної кризи та відтік капіталу з країни;

- політичну нестабільність та непослідовність економічних програми розвитку;
- корумпованість органів влади та бюрократизація економіки;
- непрозорість системи оподаткування;
- недосконалість законодавства та відсутність правового захисту інтересів інвесторів;
- недостатнє інформаційне забезпечення;
- відсутність довгострокових програм кредитування;
- значний тіньовий сектор економіки;
- фізичне та моральне зношення виробничих потужностей в галузях економіки.

За результатами дослідження журналу “Forbes”, Україна посіла четверте місце у рейтингу 10 несприятливих для інвестування економік світу після Мадагаскару, Вірменії та Гвінеї. Рейтинг економік країн світу побудовано на основі врахування таких показників, як зростання ВВП, рівень інфляції, ВВП на душу населення, співвідношення експорту та імпорту [5]. За індексом економічної свободи, розрахованим Світовим банком, Україна у 2011 р. для України посіла 164 з 179 позицій. Цей показник діагностує рівень свободи ділової активності, торгової, фінансової, грошово-кредитної, інвестиційної, трудової свободи, свобода від корупції та рівень захисту прав власності. За цим показником Україна визначається як “задушена економіка” [3].

Позитивні зміни в економіці України відстежуються за рейтингом ведення бізнесу (“The Doing Business 2012, 2013”), який демонструє легкість започаткування нового бізнесу та реєстрації власності, процедури сплати податків, отримання кредитів, захист прав інвесторів тощо (табл. 1).

Таблиця 1 Позичіонування економіки України у рейтингу “The Doing Business 2012, 2013” [4].

Складові рейтингу ведення бізнесу (The Doing Business)	Позиція у 2012 р.	Позиція у 2013 р.	Зміна 2013 р. до 2012 р.	Тенденція
Започаткування бізнесу	112	50	62	↑
Реєстрація власності	166	149	17	↑
Сплата податків	181	165	16	↑
Підключення до мережі електропостачання	169	166	3	↑
Виконання зобов'язань за контрактами	44	42	2	↑
Банкрутство	156	157	-1	↓
Отримання кредитів	24	23	1	↑
Дозвільна система у будівництві	180	183	-3	↓
Зовнішня торгівля	140	145	-5	↓
Захист прав інвесторів	111	117	-6	↓

Варто зазначити, що значний обсяг коштів іноземного інвестування використовується для підтримання вже існуючого бізнесу, а не для започаткування нових інвестиційних проектів. На думку президента американсько-української ділової ради Моргана Вільямса, у 2013 р. обсяг іноземних інвестицій в Україну становитиме близько 2 млрд. дол. США, однак для покращення економічної ситуації в Україні необхідно щорічно залучати 15 млрд. дол. США, при цьому найбільш привабливими галузями української економіки є сільське господарство та енергетика [2].

Стратегія підвищення рівня інвестиційної привабливості є одним з першочергових завдань у процесі інтеграції України у європейську економічну систему, успішність розроблення та реалізації якої визначатиме рівень економічного розвитку країни та її місце у рейтингу конкурентоспроможних економік світу.

Література

1. Гавришків І.Р. Сучасні проблеми залучення іноземних інвестицій в Україну / І.Р. Гавришків // Всеукраїнський науково-виробничий журнал. – 2013. – № 18. – С. 221-223.

2. Обсяг іноземних інвестицій в Україну в 2013 р. складі 2 млрд дол США / Експерт // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rbc.ua/ukr/top/economic/ekspert-obem-inostrannyh-investitsiy-v-ukrainu-v-2013-g--14062012170600>.
3. Мотриченко В.М. Інвестиційна привабливість України: стан та шляхи активізації / В.М. Мотриченко // Фінансовий простір. – 2011. – № 4. – С. 31-36.
4. Doing Business // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/ukraine>.
5. Forbes // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.forbes.com>.

Халеева К.

ГВУЗ «Донецький національний технічний університет»

СОЦИАЛЬНО-ЭТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ МЕНЕДЖМЕНТА И БИЗНЕСА

Актуальность проблематики социально-этических аспектов менеджмента и бизнеса подтверждается, например, тем фактом, что курс "Деловая этика" изучается в настоящее время практически во всех вузах страны [1].

Результаты исследований, проведенные зарубежными и отечественными учеными [2], показывают, что менеджеры украинских бизнес-организаций включают этику отношений с внешними и внутренними партнерами в число важнейших составляющих общей оценки делового имиджа организации.

Мораль и этика составляют основу деловой культуры организации (называемой также организационной или корпоративной культурой), под которой понимаются принятые руководством организации и поддерживаемые персоналом духовные ценности. Центральное место в организационной культуре занимают базисные ценности, т. е. официально принятый в организации набор наиболее значимых и неизменных принципов, на которых основывается поведение сотрудников. Базисные ценности – это, прежде всего, ценности этического характера. Их следует отличать от ценностей конкретной личности (например, религиозные убеждения, политические взгляды) или общечеловеческих ценностей (например, свобода, терпимость).

Сегодня все больше руководителей украинских организаций признают необходимость формулирования своих базисных ценностей. Для таких руководителей очевидно, что образ организации формируется не только тем, что она производит, но и ее культурой, составляющими которой наряду с базисными ценностями выступают миссия и видение организации, стиль руководства [3].

Социально-этические проблемы организации проявляются в поведенческих процессах, которые совместно с операционными и административными, образуют систему общего менеджмента [4]. Наиболее характерными примерами поведенческих процессов являются принятие управленческих решений и коммуникации. Именно эти процессы формируют поведение как отдельных работников, так и целых групп.

Принятие многих управленческих решений связано с морально-этическими дилеммами, к числу которых можно отнести:

- выбор между краткосрочной выгодой и долгосрочным результатом;
- соотношение целей и средств их достижения;
- соотношение материальных и духовных ценностей;
- соотношение личных и общественных интересов.

Для поддержания высокого этического уровня в мировой практике используются следующие подходы:

- организация постоянно действующего комитета по этике;
- учреждение должности уполномоченного по этике, в функции которого входит информирование напрямую высшего руководства о возникающих проблемах морального плана;
- создание "горячей линии" для замечаний и жалоб;
- проведение аудитов этики поведения;
- выражение благодарности за образцовое этическое поведение сотрудников.